UAB „EST LT“ 2026-11-06
Siunčiama CVP IS priemonėmis

DĖL ATSAKYMO Į PRETENZIJĄ

Akcinė bendrovė Turto bankas (toliau – Perkančioji organizacija), vykdydama viešojo pirkimo, vykdomo skelbiamos apklausos būdu, **„VP-3940-2 Saulės elektrinės įrengimas adresu Kauno g. 69, Alytus“** (CVP IS pirkimo ID 10255532) procedūras, 2026-11-04 CVP IS sistemos priemonėmis gavo [redacted] pretenziją (toliau – Pretenzija).

Perkančioji organizacija, išnagrinėjusi Pretenziją, teikia atsakymą.

1. Dėl saulės elektrinės įrengtosios (DC) galios

Pretenzijos argumentai nepagrįsti, todėl atmetami.

Pirmiausia informuojame, kad specialiųjų pirkimo sąlygų 1 skyriaus eilutėje „Pirkimo objektas“ nurodyta „15 kW“ yra techninė klaida. Pateikiame patikslintas pirkimo sąlygas.

Paaiškiname, kad saulės elektrinės įrengtoji galia (DC), galios keitiklio nominalioji galia (AC) ir leistinoji generuoti galia į elektros skirstomąjį tinklą yra skirtingi techniniai parametrai, kurie neturi būti tapatinami.

Techninėje užduotyje nustatytas 20 kW įrengtosios galios reikalavimas apibrėžia suminę saulės modulių vardinę galią. Tuo tarpu galios keitiklio nominalioji galia ir leistinoji generuoti galia į elektros tinklą apibrėžia kitus elektrinės techninius parametrus bei jos veikimo apribojimus.

. Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo> 20[1] straipsnio 2 dalis aiškiai numato, kad elektrinės įrengtoji galia gali būti didesnė už prijungimo taške nustatytą leistiną generuoti galią. Taigi vien aplinkybė, kad projektuojamos elektrinės įrengtoji galia viršija nustatytą leistiną generuoti galią, savaime nereiškia techninio ar teisinio neatitikimo. Reikalavimas yra teisėtas, jeigu užtikrinama, kad į elektros tinklą nebus generuojama daugiau kaip prijungimo sąlygose nustatyta leistina generuoti galia.

Perkančioji organizacija 20 kW saulės modulių įrengtąją galią pasirinko sąmoningai, atsižvelgdama į planuojamą galimybę ateityje integruoti elektros energijos kaupimo įrenginius ir Techninėje užduotyje numatytą rytų–vakarų kryptimis orientuotų saulės modulių montavimo sprendinį. Toks modulių išdėstymas leidžia tolygiau paskirstyti elektros energijos gamybą dienos metu, didinant jos prieinamumą rytinėmis ir vakarinėmis valandomis bei sudarant palankesnes sąlygas pagamintą energiją suvartoti tiesiogiai pastato vidaus elektros tinkle.

Taigi, elektrinės įrengtosios galios parinkimas grindžiamas ne vien leistinosios generuoti galios dydžiu, bet ir siekiu užtikrinti racionalų elektros energijos gamybos ir vartojimo suderinimą bei galimybę ateityje plėsti sistemos funkcionalumą.

Tiekėjas privalo parinkti techninį sprendinį, atitinkantį Techninėje užduotyje nustatytą elektrinės įrengtąją galią, AB ESO prijungimo dokumentuose nurodytus apribojimus ir galiojančius techninius reikalavimus.

Perkančioji organizacija pabrėžia, kad Techninėje užduotyje nustatytas 20 kW įrengtosios galios reikalavimas ir AB ESO prijungimo dokumentuose nustatyta 10 kW leistinoji generuoti galia reglamentuoja skirtingus elektrinės techninius parametrus, todėl tarpusavyje neprieštarauja.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 37 straipsnio 1 dalimi, techninė specifikacija turi užtikrinti konkurenciją ir nediskriminuoti tiekėjų, tačiau Perkančioji organizacija turi teisę nustatyti jos poreikius atitinkančius techninius reikalavimus, jeigu jie yra objektyviai pagrįsti ir proporcingi pirkimo tikslui. Nagrinėjamu atveju 20 kW įrengtosios galios reikalavimas yra tiesiogiai susijęs su siekiamais elektrinės eksploataciniais rezultatais ir nėra nesuderinamas su AB ESO prijungimo sąlygomis.

Taip pat pažymėtina, kad pagal Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamą praktiką pirkimo dokumentai turi būti vertinami sistemiškai, atsižvelgiant į jų turinį, tikslą ir tarpusavio ryšį, o ne izoliuotai vertinant atskiras jų nuostatas. Vien tai, kad skirtinguose dokumentuose nurodyti skirtingi techniniai parametrai, savaime nereiškia pirkimo sąlygų prieštaringumo, jeigu šie parametrai apibūdina skirtingus objekto techninius aspektus ir gali būti kartu įgyvendinami.

Atsižvelgiant į tai, Perkančioji organizacija nemato pagrindo keisti Techninėje užduotyje nustatyto saulės elektrinės įrengtosios galios reikalavimo.

2. Dėl minimalaus faktinės generacijos įsipareigojimo (Emin) finansinės rizikos

Pretenzijos argumentai nepagrįsti, todėl atmetami.

Perkančioji organizacija pažymi, kad pirkimo dokumentuose nustatyti du savarankiški saulės elektrinės generacijos įsipareigojimai: bendras metinis generacijos įsipareigojimas (Ep) ir minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas (Emin).

Bendras metinis generacijos įsipareigojimas vertinamas taikant Sutartyje ir Generacijos įsipareigojimo vertinimo metodikoje nustatytus koregavimo mechanizmus. Vertinant šio įsipareigojimo vykdymą, atsižvelgiama į objektyviais techniniais duomenimis pagrįstą energijos kiekį, kurio elektrinė negalėjo pagaminti dėl leistinosios generuoti galios ribojimų ar kitų nuo tiekėjo nepriklausančių aplinkybių.

Minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas (Emin) yra atskiras reikalavimas, kurio įvykdymas nustatomas pagal faktiškai pagamintą elektros energijos kiekį.

Jeigu objekto leistinoji generuoti galia yra 10 kW, minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas apskaičiuojamas taip:

Emin = 850 kWh/kW × 10 kW = 8 500 kWh per metus.

Pažymime, kad AB ESO nustatyta leistinoji generuoti galia riboja į skirstomąjį tinklą patiekiamą galią, o ne visą saulės elektrinės pagaminamą elektros energiją. Elektrinės pagaminta energija pirmiausia gali būti suvartojama objekto vidaus elektros tinkle, o jos perteklius patiekiamas į skirstomąjį tinklą, neviršijant nustatytos leistinosios generuoti galios.

Tiekėjas privalo užtikrinti tinkamą galios valdymo sistemos veikimą, kad elektrinė pagal faktines sąlygas išnaudotų techniškai galimą generaciją, patenkintų objekto elektros energijos poreikį ir neviršytų nustatyto eksporto į tinklą apribojimo.

Taip pat pažymime, kad iš anksto žinomas ir pirkimo dokumentuose nurodytas leistinosios generuoti galios apribojimas savaime nelaikytinas nenugalimos jėgos aplinkybe.

Galimi faktiniai tinklo sutrikimai, atjungimai ar kitos išskirtinės aplinkybės vertinami individualiai, atsižvelgiant į jų priežastis, poveikį įsipareigojimų vykdymui ir taikytinas teisės aktų bei Sutarties nuostatas.

Atsižvelgiant į tai, Perkančioji organizacija nemato pagrindo keisti nustatytos generacijos įsipareigojimų vertinimo tvarkos.

Tiekėjo teiginys, kad jam perkeliama atsakomybė už Perkančiosios organizacijos nustatytą generacijos ribojimą, yra nepagrįstas ir neatitinka pirkimo dokumentų nuostatų. Minimalus metinės faktinės generacijos įsipareigojimas apskaičiuojamas pagal Metodikoje apibrėžtą dydį P_lg, kuris yra AB ESO nustatyta leistinoji generuoti galia. Taigi pats generacijos ribojimas yra tiesiogiai įvertintas apskaičiuojant minimalų metinės faktinės generacijos rodiklį.

3. Dėl statinio ekspertizės klaidos ir HEA220 / HEB220 sijų parametrų

Pretenzijos argumentas nepagrįstas todėl atmetamas.

Perkančioji organizacija nesutinka su tiekėjo teiginiu, kad pirkimo dokumentuose pateikti prieštaringi duomenys dėl plieninės sijos profilio.

Perkančioji organizacija pažymi, kad tiekėjo nurodytas klausimas jau yra išsamiai išaiškintas pirkimo dokumentuose. Kartu su statinio dalinės ekspertizės aktu Nr. 26-04ED (pirkimo dokumentų 1.2 priedas) buvo pateiktas ir oficialus ekspertizės rengėjo 2026 m. rugsėjo 14 d. raštas dėl ekspertizėje įsivėlusios klaidos (pirkimo dokumentų 1.3 priedas).

Minėtame rašte ekspertizės rengėjas aiškiai patvirtino, kad ekspertizės akto nuotraukų Nr. 14 ir 15 aprašymuose, pjūvyje 3-3, buvo klaidingai nurodytas HEA220 plieninės sijos profilis, nors faktiškai atliktais matavimais nustatytas ir konstrukcijų laikomosios galios skaičiavimuose naudotas HEB220 profilis.

Ekspertizės rengėjas taip pat patvirtino, kad ši techninė klaida neturi jokios įtakos ekspertizės skaičiavimams, privalomoms pastaboms, rekomendacijoms ir išvadoms.

Vadovaujantis pirkimo dokumentų aiškinimo taisyklėmis, pirkimo dokumentai turi būti vertinami sistemiškai, atsižvelgiant į visus kartu pateiktus dokumentus ir jų turinį. Kadangi ekspertizės rengėjo paaiškinimas buvo pateiktas kaip sudedamoji pirkimo dokumentų dalis, jis pašalina ekspertizės akte buvusią techninę klaidą ir leidžia vienareikšmiškai nustatyti, kad konstrukcijų vertinimui ir laikomosios galios skaičiavimams buvo naudotas HEB220 profilis.

Vien techninės klaidos buvimas pirminiame dokumente savaime nereiškia pirkimo sąlygų neaiškumo, kai ta klaida iki pasiūlymų pateikimo termino yra aiškiai identifikuota, ištaisyta ir tiekėjams pateiktas oficialus ją ištaisantis dokumentas.

Taigi, pirkimo dokumentuose jau pateikta visa reikalinga informacija, leidžianti vienareikšmiškai nustatyti, kuris sijos profilis buvo naudotas atliekant konstrukcijų laikomosios galios vertinimą. Atsižvelgiant į tai, Perkančioji organizacija neturi pagrindo papildomai tikslinti ar keisti pirkimo dokumentų.

4. Dėl specifinių reikalavimų įrenginiams ir pirkimo biudžeto racionalumo

Pretenzijos argumentai nepagrįsti, todėl atmetami.

Perkančioji organizacija pažymi, kad Techninėje užduotyje nustatyti reikalavimai apšvitos matavimo stotelėms, šoninėms apsaugoms nuo paukščių bei montavimo konstrukcijų elementams yra grindžiami konkrečiais techniniais ir eksploataciniais poreikiais.

Apšvitos matavimo stotelės reikalingos objektyviam potencialios elektrinės generacijos nustatymui, matavimo duomenų patikimumo vertinimui ir generacijos ribojimų poveikio apskaičiavimui pagal Sutartyje nustatytą generacijos įsipareigojimo vertinimo metodiką.

Šoninės apsaugos nuo paukščių yra prevencinė priemonė, skirta sumažinti paukščių patekimo po moduliais, lizdų susidarymo, galimų elektros įrangos pažeidimų ir papildomų priežiūros darbų riziką. Perkančioji organizacija tokį reikalavimą nuosekliai taiko savo vykdomuose saulės elektrinių įrengimo pirkimuose, remdamasi ankstesne įrengtų elektrinių eksploatavimo ir priežiūros praktika.

Montavimo konstrukcijų ir apsauginių elementų reikalavimai nustatyti siekiant užtikrinti tinkamą apkrovų paskirstymą, stogo dangos apsaugą nuo mechaninių pažeidimų ir saugų elektrinės eksploatavimą.

Vien aplinkybė, kad tam tikri techniniai sprendiniai naudojami didesnės galios saulės elektrinėse, savaime nereiškia, kad jų taikymas mažesnės galios objektuose yra perteklinis ar neproporcingas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje įtvirtintais principais ir 37 straipsnio nuostatomis, Perkančioji organizacija turi teisę nustatyti jos poreikius atitinkančius techninius reikalavimus, jeigu jie yra susiję su pirkimo objektu ir proporcingi siekiamam tikslui. Vien aplinkybė, kad tam tikras techninis sprendinys didina tiekėjo sąnaudas, savaime nereiškia, kad toks reikalavimas yra perteklinis ar ribojantis konkurenciją.

Dėl pirkimui suplanuoto biudžeto pažymime, kad pirkimui skirtų lėšų suma buvo nustatyta vadovaujantis ankstesnių panašios apimties ir techninių reikalavimų saulės elektrinių įrengimo pirkimų rezultatais, kurių pagrindu sudarytos sutartys jau yra įvykdytos. Planuojant biudžetą buvo atsižvelgta į faktiškai įgyvendintų projektų kainas bei Perkančiosios organizacijos sukauptą patirtį.

Pažymėtina, kad tiekėjas nepateikė jokių objektyvių duomenų, rinkos analizės, komercinių pasiūlymų ar kitų įrodymų, kurie pagrįstų teiginį, jog nustatyti techniniai reikalavimai yra neproporcingi arba kad pasiūlymai neišvengiamai viršys Perkančiajai organizacijai priimtiną kainą.

Lietuvos teismų praktikoje pripažįstama, kad pirkimo sąlygų teisėtumas vertinamas pagal jų objektyvų ryšį su pirkimo objektu ir Perkančiosios organizacijos poreikiais, o ne pagal prielaidas apie galimas tiekėjų kainas ar būsimus pirkimo rezultatus.

Todėl tiekėjo teiginiai, kad pirkimo biudžetas nustatytas neįvertinus techninių reikalavimų arba kad visi pateikti pasiūlymai neišvengiamai viršys Perkančiajai organizacijai priimtiną kainą, nėra pagrįsti objektyviais duomenimis.

5. Dėl projektavimo terminų ir Užsakovo atsakomybės

Pretenzijos argumentas nepagrįstas, todėl atmetamas.

Perkančioji organizacija sutinka, kad vykdydamos Sutartį šalys privalo bendradarbiauti, veikti sąžiningai ir kooperuotis, kaip tai numato Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.38 straipsnis ir 6.200 straipsnis. Tačiau Perkančioji organizacija nesutinka su tiekėjo teiginiu, kad šiuo metu egzistuoja aplinkybės, kurios leistų konstatuoti Perkančiosios organizacijos netinkamą veikimą ar nepakankamų pradinių duomenų pateikimą

Pirkimo dokumentuose pateikti projektavimui reikalingi pradiniai duomenys, įskaitant AB ESO prijungimo dokumentus ir statinio konstrukcijų ekspertizę. Ekspertizėje nustatyta techninė klaida yra oficialiai ištaisyta jos rengėjo rašytiniu paaiškinimu, patvirtinant, kad atlikti konstrukciniai skaičiavimai ir ekspertizės išvados nesikeičia.

Pažymėtina, kad pagal LR Civilinio kodekso 6.64 straipsnio nuostatas kreditoriaus vėlavimas gali būti konstatuojamas tik tuo atveju, kai kreditorius neatlieka veiksmų, kuriuos privalo atlikti tam, kad skolininkas galėtų įvykdyti savo prievolę. Šiuo metu nėra nustatyta jokių aplinkybių, patvirtinančių, kad Perkančioji organizacija nėra pateikusi būtinų duomenų būtinų tiekėjams parengti pasiūlymus.

Vien tiekėjo abejonės dėl pirkimo dokumentuose pateiktų duomenų, skirtingas jų vertinimas ar hipotetinė galimybė, kad sutarties vykdymo metu gali kilti papildomų klausimų, savaime nesudaro pagrindo konstatuoti kreditoriaus vėlavimą, keisti sutartyje nustatytus terminus ar iš anksto eliminuoti tiekėjo civilinę atsakomybę.

Jeigu Sutarties vykdymo metu dėl nuo tiekėjo nepriklausančių ir objektyviai pagrįstų aplinkybių atsirastų kliūčių numatytiems darbams atlikti, jos būtų vertinamos Sutartyje ir teisės aktuose nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į tai, Perkančioji organizacija nemato pagrindo keisti pirkimo dokumentuose nustatytų projektavimo terminų ar atsakomybės sąlygų.

6. Dėl pirkimo procedūrų sustabdymo

Informuojame, kad šiuo metu galiojančios redakcijos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas nenustato Perkančiajai organizacijai pareigos gavus tiekėjo pretenziją stabdyti pirkimo procedūras..

7. Dėl pasiūlymų pateikimo termino pratęsimo

Perkančioji organizacija, atsižvelgdama į gautą pretenziją ir siekdama užtikrinti tiekėjams pakankamą laiką susipažinti su pateiktais paaiškinimais bei tinkamai parengti pasiūlymus, priėmė sprendimą pratęsti pasiūlymų pateikimo terminą.

Pasiūlymų pateikimo terminas pratęsiamas iki 2026 m. lapkričio 12 d. 14.00 val.

Pridedama: VP-3340-2 Specialiosios mažos vertės sąlygos_2026-11-06.

Rengė: Edmundas Krištolaitis, tel.: +370 627 41077, el. p.: Edmundas.Kristolaitis@turtas.lt